

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (co dítě na konci předšk. období zpravidla dokáže) - viz RVP

1.	zachovávat správné držení těla	DÍTĚ A JEHO TĚLO
	zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)	
3.	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou	
4.	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu	
5.	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem	
6.	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)	
7.	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)	
8.	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)	
9.	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)	
10.	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohl.), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (narození, růst těla-jeho proměny), znát zákl. pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem	
11.	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých	
12.	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy	
13.	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)	
14.	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami	
15.	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči	Jazyk a řeč
16.	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno	
17.	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách	
18.	vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)	
19.	domluvit se slovy i gesty, improvizovat	
20.	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)	
21.	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat	
22.	učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)	
23.	naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)	
24.	sledovat a vyprávět příběh, pohádku	
25.	popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)	
26.	chápat slovní vtíp a humor	
27.	sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech	
28.	utvořit jednoduchý rým	
29.	poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma	
30.	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci	
31.	sledovat očima zleva doprava	
32.	poznat některá písmena a číslice, popř. slova	
33.	poznat napsané své jméno	
34.	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon	
35.	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)	Pozn. schopnosti a funkce, př
36.	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost	
37.	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno	
38.	přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit	
39.	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)	
40.	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení	
		DÍTĚ A JE

41.	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí	edstavitivost a fantazie, myšlenkové operace
	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)	
42.	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase	
43.	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit	
44.	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“	
45.	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným	
46.	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim	
47.	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory	
48.	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je	
49.	rozhodovat o svých činnostech	
50.	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování	sebepečení, city, vůle
51.	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.	
52.	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)	
53.	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit své osobní úspěchy	
54.	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného	
55.	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení	
56.	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti	
57.	zorganizovat hru	
58.	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítnání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí	
59.	prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých os. přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)	
60.	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem	
61.	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním	
62.	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizaci apod.)	
63.	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho	DÍTĚ A TEN DRUHÝ
64.	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad	
65.	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství	
66.	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná	
67.	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je	
68.	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené	
69.	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou	
70.	spolupracovat s ostatními	
71.	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla	
72.	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.	
73.	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)	
74.	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.	
75.	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)	
76.	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi (zdravit známe děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)	
77.	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat	
78.	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé	
79.	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti	
80.	porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých	
81.		

82.	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody	DÍTĚ A SPOLEČNOST
83.	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)	
84.	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)	
85.	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí	
86.	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair	
87.	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společ. nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) ap.	
88.	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, s předměty denní potřeby, s knížkami, s penězi ap.	
89.	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)	
90.	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)	
91.	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)	
92.	orientovat se bezp. ve známém prostředí i v životě tohoto prostř.(doma, budově MŠ, blízkém okolí)	DÍTĚ A SVĚT
93.	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)	
94.	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)	
95.	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi	
96.	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte	
97.	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)	
98.	všimnout si změn a dění v nejbližším okolí	
99.	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole	
100.	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí	
101.	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně	
102.	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)	